

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

7. listopadu 2019*

„Řízení o předběžné otázce – Životní prostředí – Posuzování vlivů některých záměrů na životní prostředí – Účast veřejnosti na rozhodovacích řízeních a přístup k soudní ochraně – Počátek běhu lhůt pro podání žaloby“

Ve věci C-280/18,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Symvoulio tis Epikrateias (Státní rada, Řecko) ze dne 21. března 2018, došlým Soudnímu dvoru dne 24. dubna 2018, v řízení

Alain Flausch,

Andrea Bosco,

Estienne Roger Jean Pierre Albrespy,

Somateio „Syndesmos Iiton“,

Somateio „Elliniko Diktyo – Filoi tis Fysis“,

Somateio „Sylogos Prostatias kai Perithalpsis Agrias Zois – SPPAZ“

proti

Ypourgos Perivallontos kai Energeias,

Ypourgos Oikonomikon,

Ypourgos Tourismou,

Ypourgos Naftilias kai Nisiotikis Politikis,

za účasti:

105 Anonymi Touristiki kai Techniki Etaireia Ekmetallefsis Akiniton,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení J.-C. Bonichot (zpravodaj), předseda senátu, M. Safjan a L. Bay Larsen soudci,

generální advokátka: J. Kokott,

* Jednací jazyk: řečtina.

vedoucí soudní kanceláře: R. Schiano, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 27. března 2019,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za A. Flausche, A. Bosca a E. R. J. P. Albrespyho, jakož i za Somateio „Syndesmos Iiton“, Somateio „Elliniko Diktyo – Filoi tis Fysis“ a Somateio „Syllogos Prostatias kai Perithalpsis Agrias Zois – SPPAZ“ G. Dellisem a A. Chasapopoulosem, dikigoroí,
- za 105 Anonimi Touristikí kai Techniki Etaireia Ekmetallefsis Akiniton G. Giannakourou a D. Valasisem, dikigoroí,
- za řeckou vládu K. Georgiadisem, G. Karipsiadisem a A. Banosem, jakož i G. Papadaki, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi G. Gattinarou, M. Noll-Ehlersem a M. Konstantinidisem, jakož i M. Patakia, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 23. května 2019,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článků 6 a 11 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (Úř. věst. 2012, L 26, s. 1, dále jen „směrnice o EIA“).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu, v němž stojí Alain Flausch, Andrea Bosco a Estienne Roger Jean Pierre Albrespy, jakož i Somateio „Syndesmos Iiton“, Somateio „Elliniko Diktyo – Filoi tis Fysis“ a Somateio „Syllogos Prostatias kai Perithalpsis Agrias Zois – SPPAZ“ proti Ypourgos Perivallontos kai Energeias (ministr životního prostředí a energetiky, Řecko), Ypourgos Oikonomikon (ministr hospodářství, Řecko), Ypourgos Tourismou (ministr cestovního ruchu, Řecko) a Ypourgos Naftilias kai Nisiotikis Politikis (ministr pro námořní záležitosti, Řecko) ve věci legality aktů, kterými se povoluje výstavba turistického komplexu na ostrově Ios (Řecko).

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Body 7 a 16 odůvodnění směrnice EIA stanoví:

„(7) Povolení pro veřejné a soukromé záměry, které by mohly mít významný vliv na životní prostředí, by mělo být vydáno jen po předchozím posouzení jejich případných významných vlivů na životní prostředí. Toto posuzování by mělo být prováděno na základě přiměřených informací poskytnutých oznamovatelem, které mohou být doplněny orgány a veřejností, kterých se uvažovaný záměr může týkat.

[...]

(16) Účinná účast veřejnosti na přijímání rozhodnutí umožňuje veřejnosti vyjádřit své názory a obavy, které mohou být pro tato rozhodnutí podstatné, a těm, kdo rozhodují, umožňuje vzít tyto názory a obavy v úvahu, čímž se zvyšuje zodpovědnost a transparentnost rozhodovacího procesu a přispívá [se] k uvědomělému vztahu veřejnosti k otázkám životního prostředí a k veřejné podpoře učiněných rozhodnutí.“

4 Článek 1 odst. 2 této směrnice stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

[...]

d) ‚veřejností‘ jedna nebo více fyzických nebo právnických osob a jejich sdružení, organizace nebo skupiny v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo zvyklostmi;

e) ‚dotčenou veřejností‘ veřejnost, která je nebo by mohla být ovlivněna rozhodovacími řízeními týkajícími se životního prostředí podle čl. 2 odst. 2, nebo která má na těchto řízeních určitý zájem. Pro účely této definice se předpokládá, že nevládní organizace podporující ochranu životního prostředí a splňující požadavky vnitrostátních právních předpisů mají na rozhodování ve věcech životního prostředí zájem;

[...]“

5 Článek 2 odst. 1 uvedené směrnice uvádí:

„Členské státy přijmou všechna opatření nezbytná k zajištění, aby před vydáním povolení podléhaly záměry, které mohou mít významný vliv na životní prostředí mimo jiné v důsledku své povahy, rozsahu nebo umístění, požadavku získat povolení a posouzení z hlediska jejich vlivů. Tyto záměry jsou vymezeny v článku 4.“

6 Pokud jde o účast veřejnosti na rozhodovacím procesu, zní čl. 6 odst. 2 až 5 směrnice o EIA následovně:

„2. Následující informace musí být sděleny veřejnosti v počátečním stadiu rozhodovacích řízení pro oblast životního prostředí podle čl. 2 odst. 2 a nejpozději, jakmile je možné tyto informace rozumně poskytnout, a to buď prostřednictvím veřejného oznámení, nebo jinými vhodnými prostředky jako například elektronickými médii, jsou-li k dispozici:

a) žádost o povolení;

b) skutečnost, že záměr podléhá posouzení vlivů na životní prostředí, a případně také skutečnost, že se na něj vztahuje článek 7;

c) údaje o příslušných orgánech odpovědných za vydávání rozhodnutí, o orgánech, od kterých je možné obdržet příslušné informace, a o orgánech, na které se lze obracet s připomínkami či dotazy, a také údaje o lhůtách pro podávání připomínek či dotazů;

d) povaha možných rozhodnutí nebo návrh rozhodnutí, je-li k dispozici;

e) údaj o dostupnosti informací shromážděných podle článku 5;

f) informace o tom, kdy, kde a jakým způsobem budou příslušné informace zpřístupněny;

g) podrobné podmínky účasti veřejnosti stanovené podle odstavce 5 tohoto článku.

3. Členské státy zajistí, aby dotčené veřejnosti byly v přiměřených lhůtách zpřístupněny tyto informace:

- a) veškeré informace shromážděné podle článku 5;
- b) v souladu s vnitrostátními právními předpisy hlavní zprávy a doporučení adresované příslušnému orgánu nebo orgánům v době, kdy je dotčená veřejnost informována v souladu s odstavcem 2 tohoto článku;
- c) v souladu s ustanoveními směrnice [Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí (Úř. věst. 2003, L 41, s. 26; Zvl. vyd. 15/07, s. 375)] informace neuvedené v odstavci 2 tohoto článku, které jsou významné pro rozhodnutí podle článku 8 této směrnice a které jsou dostupné až po informování dotčené veřejnosti podle odstavce 2 tohoto článku.

4. Dotčená veřejnost musí dostat včasné a účinné možnosti účastnit se rozhodovacích řízení ve věcech životního prostředí podle čl. 2 odst. 2 a musí mít za tím účelem právo vyjádřit své připomínky a stanoviska příslušnému orgánu nebo orgánům v době, kdy jsou všechny možnosti ještě otevřené, tedy před učiněním rozhodnutí o žádosti o povolení.

5. Podrobné podmínky informování veřejnosti (například formou vývěsek v určité oblasti nebo oznámeními v místním tisku) a konzultací s dotčenou veřejností (například písemným vyjádřením nebo veřejnou anketou) stanoví členské státy.“

7 K rozhodnutí týkajícímu se záměru čl. 9 odst. 1 směrnice o EIA stanoví:

„Pokud bylo povolení vydáno nebo zamítnuto, příslušný orgán nebo orgány o tom vhodným postupem uvědomí veřejnost [...]“

8 K žalobám článek 11 této směrnice uvádí:

„1. Členské státy zajistí, aby v souladu s příslušnými předpisy vnitrostátního práva příslušníci dotčené veřejnosti, kteří:

- a) mají dostatečný zájem, nebo
 - b) namítají porušování práva v případech, kdy to správní řád členského státu požaduje jako podmínku,
- měli možnost dosáhnout přezkoumání soudem nebo jiným nezávislým a nestranným orgánem zřízeným ze zákona a mohli tak napadat hmotnou nebo procesní zákonnost jakýchkoli rozhodnutí, aktů nebo nečinnosti podléhajících ustanovením o účasti veřejnosti obsaženým v této směrnici.

2. Členské státy stanoví, v jaké fázi mohou být rozhodnutí, akty nebo nečinnost napadeny.

3. Co představuje dostatečný zájem a porušování práva, určí členské státy v souladu s cílem poskytnout zúčastněné veřejnosti široký přístup k právní ochraně. [...]“

Řecké právo

9 Článek 1 odst. 1 zákona č. 4014/2011, který upravuje environmentální povolení staveb a prací, regulace ilegálních staveb za účelem vytvoření ekologické rovnováhy a další ustanovení spadající do příslušnosti ministerstva životního prostředí, energetiky a změny klimatu (FEK A '209, dále jen „zákon 4014/2011“), rozděluje záměry veřejného sektoru a soukromého sektoru do dvou kategorií (A a B) v závislosti na jejich vlivech na životní prostředí. První kategorie (A) zahrnuje stavby a práce, které by

pravděpodobně mohly mít významné dopady na životní prostředí a pro které bude nezbytné vypracovat posouzení vlivu na životní prostředí (dále jen „EIA“), a to za účelem přijetí zvláštních požadavků a omezení na ochranu životního prostředí. Druhá kategorie (B) zahrnuje stavby s méně významnými dopady na životní prostředí.

- 10 Články 3, 4 a 19 zákona č. 4014/2011 upravují účast veřejnosti. Podle článku 12 zákona 4014/2011 jsou různá povolení sloučena do jednoho rozhodnutí o schválení environmentálních požadavků (dále jen „rozhodnutí o schválení environmentálních požadavků“).
- 11 Článek 30 odst. 9 zákona 4014/2011 obsahuje přechodné ustanovení, jež stanoví, že až do zavedení elektronického environmentálního rejstříku zůstávají v platnosti stávající právní předpisy upravující konzultace zúčastněných a řízení o účasti veřejnosti na udělování environmentálních povolení. Podle těchto předpisů je toto řízení zahájeno vyvěšením oznámení informací o záměru v sídle dotčeného regionu a zveřejněním v místním tisku, vždy ve spojení s výzvou všem zájemcům, aby se seznámili s EIA a vyjádřili svůj názor na příslušný záměr.
- 12 Podle článku 19a zákona 4014/2011 musí být rozhodnutí o schválení environmentálních požadavků zveřejněno na internetu do jednoho měsíce od okamžiku jeho vydání. V případě zmeškání této lhůty je schválení neplatné. Vyvěšení rozhodnutí o schválení environmentálních požadavků na speciální internetové stránce odpovídá zveřejnění uloženému zákonem a zakládá domněnku, že všichni zúčastnění jej vzali na vědomí, a mohou tedy podat žalobu na neplatnost nebo jiný opravný prostředek.
- 13 Podle článku 46 nařízení prezidenta 18/1989, který se týká kodifikace ustanovení zákonů pro Státní radu (FEK A '8), musí být žaloba na neplatnost, není-li stanoveno jinak, podána do 60 dnů (nebo 90 dnů pro nerezidenty) ode dne následujícího po oznámení napadeného aktu nebo jeho zveřejnění, je-li uloženo zákonem, nebo ode dne, kdy se žalobce s aktem plně seznámil. Ve smyslu tohoto ustanovení, tak jak jej vykládá ustálená judikatura, pokud zákon ukládá, aby byl individuální správní akt zveřejněn za zvláštních podmínek, lhůta stanovená pro podání žaloby na neplatnost tohoto aktu běží, pokud jde o jeho adresáty, od oznámení aktu nebo ode dne, kdy se seznámily s jeho obsahem, a pokud jde o dotčené třetí strany, od zveřejnění uvedeného aktu.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 14 Ke sporu v původním řízení došlo ohledně záměru na výstavbu turistického komplexu na ostrově Ios. Tento ostrov, který se nachází na souostroví Kyklady a spadá pod správní region Egejského moře (Řecko), zaujímá rozlohu přibližně 100 km², na kterých žije přibližně 2 000 obyvatel s trvalým bydlištěm.
- 15 Sporný záměr upravuje výstavbu hotelu, lázní, dalších bytů, souvisejících staveb, jako je odsolovací centrum, přístavní zařízení, umělé pláže, most spojující ostrov s pevninou, silniční síť a další infrastruktura. Území záměru tvoří parcela o rozloze přibližně 27 ha, přičemž více než 18 ha má být zastaveno. Záměr zahrnuje užívání pobřeží, příbřeží a námořního prostoru.
- 16 V souladu s řeckými právními předpisy, které se vztahují na stavby spadající do kategorie záměrů dotčené ve věci v původním řízení, tedy kategorie A, bylo provedeno posouzení vlivů na životní prostředí.
- 17 Dne 2. srpna 2013 byla v místním deníku Syros (*Koini Gnomi*), jakož i v kancelářích regionu Egejského moře nacházejících se na ostrově Syros (Řecko), vzdáleného 55 námořních mil od ostrovu Ios, zveřejněna výzva pro všechny osoby mající zájem zúčastnit se posouzení vlivů na životní prostředí. Na ostrově Syros byla ponechána i dokumentace o EIA a měly se na něm konat konzultace.

- 18 Ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, vyplývá, že spojení mezi ostrovy Ios a Syros není provozováno každodenně, trvá několik hodin, protože tuto trasu neobsluhují vysokorychlostní lodě, a jízdné není zanedbatelné.
- 19 Dne 8. srpna 2014 přijali ministr životního prostředí a energetiky a ministr cestovního ruchu rozhodnutí o schválení environmentálních požadavků týkající se schválení záměru výstavby turistického komplexu na ostrově Ios a o schválení environmentálních požadavků, které se na něj vztahují.
- 20 Toto rozhodnutí bylo vyvěšeno dne 11. srpna 2014 na úřední desce *Diavgeia*, jakož i dne 8. září 2014 na internetových stránkách ministerstva životního prostředí „www.aepo.ypeka.gr“ (dále jen „internetové stránky MŽP“) ve smyslu článku 19a zákona č. 4014/2011.
- 21 Před předkládajícím soudem žalobci v původním řízení, tedy tři fyzické osoby, které jsou vlastníky nemovitostí na ostrově Ios, ale mají bydliště v Belgii, Itálii a Francii, a tři sdružení, napadli rozhodnutí o schválení environmentálních požadavků ze dne 8. srpna 2014 žalobou podanou až dne 19. února 2016.
- 22 Tito posledně uvedení tvrdí, že se s rozhodnutím o schválení environmentálních podmínek ze dne 8. srpna 2014 seznámili až dne 22. prosince 2015, tedy v den, kdy mohli konstatovat, že došlo k zahájení prací týkajících se úprav lokality.
- 23 105 Anonimi Touristiki kai Techniki Etaireia Ekmatallefsis Akiniton, společnost, jež je držitelkou schválení a povolení k záměru, vstoupila do řízení jako vedlejší účastník a namítla, že žaloba nebyla podána včas.
- 24 Za těchto podmínek se Symvoulio tis Epikrateias (Státní rada, Řecko) rozhodla přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Musí být články 6 a 11 směrnice [2011/92] ve spojení s článkem 47 Listiny základních práv Evropské unie vykládány v tom smyslu, že nebrání takovým ustanovením vnitrostátního práva, jako jsou ustanovení uvedená v bodech 8, 9 a 10 [předkládacího rozhodnutí], v nichž se stanoví, že postupy, které předcházejí vydání rozhodnutí o schválení environmentálních požadavků pro stavby a práce, jež mají významný vliv na životní prostředí (a sice zveřejnění posouzení dopadů na životní prostředí, informování a účast veřejnosti na konzultacích), zahajuje a řídí převážně největší správní jednotka regionu, a nikoli dotčená obec?
- 2) Musí být články 6 a 11 směrnice [2011/92] ve spojení s článkem 47 [Listiny základních práv] vykládány v tom smyslu, že nebrání vnitrostátnímu právnímu systému, jak je popsán v týchž bodech odůvodnění, který v konečném důsledku stanoví, že zveřejnění rozhodnutí o schválení environmentálních požadavků pro stavby a práce, jež mají významný vliv na životní prostředí, jejich vyvěšením na speciálních internetových stránkách zakládá domněnku, že se všechny zainteresované osoby plně seznámily s danou problematikou za účelem výkonu svého práva podle platných právních předpisů [žaloba na neplatnost podaná k Symvoulio tis Epikrateias [(Státní rada)] ve lhůtě šedesáti dnů, zohledníme-li právní předpisy – o zveřejnění posouzení dopadů na životní prostředí, informování a účasti veřejnosti na postupu schvalování environmentálních požadavků pro takové stavby a práce – které přisuzují hlavní roli v těchto postupech vyšší správní jednotce regionu, a nikoli dotčené obci?“

K předběžným otázkám

K první otázce

- 25 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda musí být článek 6 směrnice o EIA vykládán v tom smyslu, že členský stát může zajistit účast veřejnosti na rozhodovacích řízeních, která souvisejí se záměrem, na úrovni sídla příslušného regionálního správního orgánu, a nikoli na úrovni městské jednotky, v níž má být tento záměr uskutečněn.
- 26 V tomto ohledu je třeba uvést, že čl. 6 odst. 5 směrnice o EIA výslovně vyhrazuje členským státům, aby stanovily podrobné podmínky jak informování veřejnosti, tak konzultace s dotčenou veřejností.
- 27 Za těchto podmínek, při neexistenci pravidel stanovených unijním právem týkajících se procesních podmínek, podle kterých členské státy musí splnit své povinnosti v oblasti informování a účasti veřejnosti na rozhodovacích řízeních v oblasti životního prostředí, přísluší podle ustálené judikatury vnitrostátnímu právnímu řádu každého členského státu, aby tyto podmínky upravil na základě zásady procesní autonomie, avšak za podmínky, že tyto podmínky nejsou méně příznivé než ty, kterými se řídí obdobné situace vnitrostátní povahy (zásada rovnocennosti), a že v praxi neznemožňují nebo nadměrně neztěžují výkon práv přiznaných unijním právním řádem (zásada efektivity) (obdobně viz rozsudek ze dne 20. října 2016, Danqua, C-429/15, EU:C:2016:789, bod 29).
- 28 Na úvod je třeba rozptýlit veškeré pochybnosti ohledně dodržování podmínky týkající se zásady rovnocennosti v takovém případě žádosti o vydání povolení ve věci životního prostředí, jako je případ dotčený ve věci v původním řízení. S výhradou ověření, která přísluší předkládajícímu soudu, totiž ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, nevyplývá, a ostatně nebylo ani tvrzeno, že jsou podobné situace upraveny vnitrostátními procesními podmínkami, které by byly příznivější než podmínky stanovené pro provedení směrnice EIA a použité v původním řízení.
- 29 Pokud jde o zásadu efektivity, předkládající soud si naproti tomu klade otázku ohledně tří aspektů postupu dotčeného v původním řízení.
- 30 Na prvním místě zmiňuje způsob, jakým byla veřejnost informována o existenci záměru a o konzultacích, které o tomto záměru měly proběhnout.
- 31 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle čl. 6 odst. 4 směrnice o EIA musí být možnosti dotčené veřejnosti účastnit se rozhodovacích řízení ve věcech životního prostředí účinné.
- 32 V důsledku toho, jak uvedla generální advokátka v bodě 53 svého stanoviska, jakékoliv sdělení v této oblasti není samo o sobě dostatečné. Příslušné orgány se totiž musí ujistit, že použité informační kanály mohou být rozumně považovány za vhodné k dosažení příslušníků dotčené veřejnosti, aby jim byla poskytnuta přiměřená možnost být informováni o plánovaných činnostech, rozhodovacích řízeních a o jejich možnostech účasti v raném stadiu řízení.
- 33 Je na předkládajícím soudu, aby určil, zda byly takové požadavky dodrženy v řízení předcházejícímu věci v původním řízení.
- 34 Za účelem poskytnutí užitečné odpovědi je však možné uvést, že vzhledem k tomu, že většina dotčených osob ke dni, kdy byla zveřejněna výzva k účasti na EIA, bydlela nebo vlastnila nemovitou věc na ostrově Ios, nebylo vyvěšení v prostorách regionálního správního sídla nacházejícího se na ostrově Syros, byť doprovázené zveřejněním v místním deníku ostrova Syros, podle všeho takové povahy, aby odpovídajícím způsobem přispělo k informování dotčené veřejnosti.

- 35 Opačné posouzení by mohlo vyplynout pouze ze zjištění, že dotčený místní deník byl distribuován a měl širokou čtenářskou základnu na ostrově Ios. V opačném případě by takové způsoby komunikace, jako jsou způsoby komunikace dotčené ve věci v původním řízení, mohly být považovány za dostatečné pouze tehdy, kdyby neexistovaly jiné vhodnější způsoby komunikace, které mohly příslušné orgány použít, aniž by vyžadovaly nepřiměřené úsilí, jako je vyvěšení na nejnavštěvovanějších místech ostrova Ios nebo na samotném místě provedení tohoto záměru.
- 36 Vzhledem k tomu, že Soudní dvůr nemá k dispozici přesné informace o způsobech distribuce místního deníku na ostrově Ios, je na předkládajícím soudu, aby ověřil, zda s ohledem na úvahy uvedené v předchozím bodě bylo informování dotčené veřejnosti o dotčeném řízení odpovídající.
- 37 Předkládající soud má na druhém místě výhrady vůči místu, na kterém byla dokumentace obsahující informace o záměru dotčeném ve věci v původním řízení zpřístupněna veřejnosti.
- 38 V tomto ohledu musí podmínky přístupu k dokumentaci v rámci procesu účasti veřejnosti umožňovat dotčené veřejnosti účinně vykonat svá práva, což znamená, že uvedená dokumentace musí být snadno dostupná.
- 39 Případné obtíže dotčené veřejnosti při tomto přístupu k dokumentaci mohou být nicméně odůvodněny nepřiměřenou administrativní zátěží příslušného orgánu.
- 40 Třebaže je na předkládajícím soudu, aby určil, zda takové požadavky byly dodrženy v řízení, které vedlo k věci v původním řízení, je třeba poukázat na to, že toto posouzení bude muset zohlednit, jak uvedla generální advokátka v bodech 71 a 72 svého stanoviska, úsilí dotčené veřejnosti, které musela vynaložit na přeplutí z ostrova Ios na ostrov Syros, jakož i možnosti, které měly příslušné orgány, aby za cenu přiměřeného úsilí umožnily zpřístupnění dokumentace na ostrově Ios.
- 41 Na třetím místě a v poslední řadě se pochybnosti předkládajícího soudu týkají způsobu, jakým byla provedena konzultace na ostrově Syros.
- 42 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle čl. 6 odst. 5 směrnice o EIA stanoví podrobné podmínky pro provedení konzultace s dotčenou veřejností členské státy, přičemž toto ustanovení pouze jako příklad uvádí, že tak lze učinit „písemným vyjádřením nebo veřejnou anketou“.
- 43 Je na předkládajícím soudu, aby ověřil, zda zásada efektivitativy byla v tomto ohledu dodržena v řízení, o které se jedná v původním řízení, přičemž posoudí, zda byly dodrženy požadavky obdobné požadavkům uvedeným v bodech 38 a 39 tohoto rozsudku.
- 44 V důsledku toho je třeba na první otázku odpovědět tak, že článek 6 směrnice o EIA musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby členský stát zajistil účast veřejnosti na rozhodovacím procesu týkajícím se záměru na úrovni sídla příslušného regionálního správního orgánu, a nikoli na úrovni městské jednotky, v níž bude tento záměr proveden, pokud stanovené podrobné podmínky nezajišťují dotčené veřejnosti, že budou účinně dodržena její práva, což přísluší ověřit vnitrostátnímu soudu.

Ke druhé otázce

- 45 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda s ohledem na odpověď na první otázku musí být články 9 a 11 směrnice o EIA vykládány v tom smyslu, že brání takové právní úpravě, jako je právní úprava dotčená ve věci v původním řízení, která stanoví, že 60 denní lhůta pro podání žaloby běží od oznámení o schválení záměru na speciálních internetových stránkách.

- 46 Úvodem je třeba připomenout, že článek 11 směrnice o EIA, kterého se částečně týká tato otázka, byl vyložen v tom smyslu, že rozsah jeho působnosti se omezuje na aspekty sporu spočívající v uplatnění práva dotčené veřejnosti účastnit se rozhodovacích řízení v souladu s podrobnými pravidly stanovenými v této oblasti touto směrnicí. Naproti tomu žaloby založené na jakémkoli jiném pravidle uvedené směrnice, a tím spíše na jakémkoli jiném právním předpisu Unie nebo členských států, nespádají do působnosti tohoto článku (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. března 2018, North East Pylon Pressure Campaign a Sheehy, C-470/16, EU:C:2018:185, body 36 a 39).
- 47 Nicméně článek 11 směrnice o EIA se použije za takových okolností, jako jsou okolnosti věci v původním řízení, i když se žaloba týká pouze rozhodnutí o povolení, a nikoli otázek účasti veřejnosti na rozhodovacích řízeních.
- 48 Článek 11 odst. 2 směrnice o EIA totiž ukládá členským státům, aby stanovily, v jaké fázi mohou být rozhodnutí, akty nebo nečinnost upravené v čl. 11 odst. 1 této směrnice napadeny.
- 49 Z odpovědi řecké vlády na otázku Soudního dvora položenou na jednání přitom vyplývá, že řecké právo stanoví, že případné nedostatky účasti veřejnosti musí být namítnuty v rámci žaloby proti konečnému rozhodnutí o schválení.
- 50 Dále je třeba uvést, že podle čl. 9 odst. 1 směrnice o EIA příslušný orgán nebo orgány uvědomí veřejnost vhodným postupem o vydání nebo zamítnutí povolení. Třebaže toto ustanovení stanoví určité podmínky pro obsah oznámení, mlčí, pokud jde o postup, který je třeba dodržet.
- 51 Vzhledem k tomu, že směrnice o EIA kromě toho nestanoví žádné pravidlo pro zahájení běhu lhůt pro podání žaloby a jejich výpočet, je třeba konstatovat, že unijní normotvůrce měl v úmyslu vyhradit tyto otázky procesní autonomii členských států za podmínek, že budou dodrženy zásady rovnocennosti a efektivity uvedené v bodě 27 tohoto rozsudku, přičemž je třeba mít na paměti, že z důvodů obdobných důvodům uvedeným v bodě 28 tohoto rozsudku jde v projednávané věci podle všeho pouze o druhou z těchto dvou zásad.
- 52 V tomto ohledu je třeba rozptýlit pochybnosti předkládajícího soudu týkající se zásady efektivity, pokud jde o zveřejnění rozhodnutí na internetu nebo o existenci lhůty pro podání žaloby jako takové.
- 53 Článek 6 odst. 2 směrnice EIA výslovně zmiňuje jako komunikační prostředek pro informování veřejnosti elektronická média, jsou-li k dispozici.
- 54 Pokud jde o lhůty pro podání žaloby, je třeba připomenout, že Soudní dvůr uznal slučitelnost stanovení přiměřených prekluzivních lhůt pro podání opravného prostředku se zásadou efektivity v zájmu právní jistoty, která chrání jak dotčenou osobu, tak dotčený správní orgán, i když uplynutí těchto lhůt z podstaty věci vede k úplnému nebo částečnému zamítnutí podané žaloby (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. prosince 2017, Caterpillar Financial Services, C-500/16, EU:C:2017:996, bod 42).
- 55 Soudní dvůr zejména nepovažuje za nepřiměřenou obtíž, pokud lhůta pro podání žaloby začíná běžet až ode dne, kdy se dotyčná osoba dozvěděla o oznámení nebo o něm minimálně vědět musela (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 27. února 2003, Santex, C-327/00, EU:C:2003:109, body 55 a 57; ze dne 6. října 2009, Asturcom Telecomunicaciones, C-40/08, EU:C:2009:615, bod 45, jakož i ze dne 8. září 2011, Rosado Santana, C-177/10, EU:C:2011:557, bod 96).
- 56 Se zásadou efektivity by naopak nebylo slučitelné namítat vůči dotyčné osobě uplynutí lhůty, pokud by jednání vnitrostátních orgánů spolu s existencí lhůty vedlo k tomu, že dotyčná osoba ztratí jakoukoliv možnost uplatnit svá práva před vnitrostátními soudy, tedy pokud tyto vnitrostátní orgány svým jednáním zavinily opožděné podání žaloby (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. května 2011, Iaia a další, C-452/09, EU:C:2011:323, bod 21).

- 57 V poslední řadě z čl. 11 odst. 3 směrnice o EIA vyplývá, že členské státy musí sledovat cíl širokého přístupu ke spravedlnosti, jestliže stanoví pravidla pro podání žaloby v oblasti účasti veřejnosti na rozhodovacích procesech (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 11. dubna 2013, Edwards a Pallikaropoulos, C-260/11, EU:C:2013:221, body 31 a 44, jakož i ze dne 17. října 2018, Klohn, C-167/17, EU:C:2018:833, bod 35).
- 58 V tomto ohledu lze uvést, jak vyplývá z odpovědi na první otázku, že dotčená veřejnost přitom musí být vhodným způsobem a dostatečně předem informována o povolovacím řízení a o možnostech se jej zúčastnit. Pokud tomu tak není, příslušníci dotčené veřejnosti přitom nemohou očekávat, že budou informováni o konečném rozhodnutí o povolení.
- 59 To platí zvláště za takových podmínek, jako jsou podmínky dotčené ve věci v původním řízení. Pouhá skutečnost, že rozhodnutí je *ex post* k dispozici na internetových stránkách ministerstva životního prostředí totiž nemůže být z hlediska zásady efektivity považována za dostačující, jelikož v případě, že neexistovaly dostatečné informace o zahájení postupu pro účast veřejnosti, nelze od nikoho očekávat, že se bude informovat o zveřejnění příslušného konečného rozhodnutí.
- 60 V důsledku toho je třeba na druhou otázku odpovědět tak, že články 9 a 11 směrnice o EIA musí být vykládány v tom smyslu, že brání takové právní úpravě, jako je právní úprava dotčená ve věci v původním řízení, která vede k tomu, že se vůči příslušníkům dotčené veřejnosti uplatní uplynutí lhůty pro podání žaloby, která začíná běžet od oznámení o povolení záměru na internetu, pokud tito příslušníci dotčené veřejnosti neměli předem odpovídající možnost se informovat o povolovacím řízení podle čl. 6 odst. 2 této směrnice.

K nákladům řízení

- 61 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 6 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby členský stát zajistil účast veřejnosti na rozhodovacím procesu týkajícím se záměru na úrovni sídla příslušného regionálního správního orgánu, a nikoli na úrovni městské jednotky, v níž bude tento záměr proveden, pokud stanovené podrobné podmínky nezajišťují dotčené veřejnosti, že budou účinně dodržena její práva, což přísluší ověřit vnitrostátnímu soudu.
- 2) Články 9 a 11 směrnice 2011/92 musí být vykládány v tom smyslu, že brání takové právní úpravě, jako je právní úprava dotčená ve věci v původním řízení, která vede k tomu, že se vůči příslušníkům dotčené veřejnosti uplatní uplynutí lhůty pro podání žaloby, která začíná běžet od oznámení o povolení záměru na internetu, pokud tito příslušníci dotčené veřejnosti neměli předem odpovídající možnost se informovat o povolovacím řízení podle čl. 6 odst. 2 této směrnice.

Podpisy.